

Cuma Hutbesi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِنْ تَبَدُّوا حَيْرًا أَوْ نَحْمُوهُ أَوْ نَعْفُوا عَنْ سُوءِ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا
وقال النبي صلى الله تعالى عليه وسلم:
(...) وَمَا زَادَ اللَّهُ عَبْدًا بِعَفْوٍ إِلَّا عِزًّا (...)

Yüce Allah'ın Affedici Ahlakını Kuşanmak (03.11.2023)

Kardeşlerim! Aziz Müminler!

Sevgili Peygamberimiz (sav.) çok sevdiği halde baskı ve zulüm sebebiyle ayrılmak zorunda bırakıldığı Mekke'ye tekrar geri döndüğünde kendisine türlü eziyetleri reva görenlere: "Ey Kureyşliler, şimdi benden size nasıl davranacağımı bekliyorsunuz?" diye sordu. Mekkeliler, derin bir mahcubiyet içerisinde ona şu cevabı verdi: "Senden iyilik bekliyoruz. Çünkü sen asil bir kardeş, asil bir kardeş evladısın." Rahmet peygamberi her zaman olduğu gibi Müslüman olmanın gereğini yerine getirerek ve kendisine yakışanı yaparak tedirginlik içerisinde bekleyen kalabalığa şu rahmet yüklü sözlerle karşılık verdi: "O halde sizlere tıpkı Yusuf Peygamber'in kardeşlerine söylediğini söylüyorum" diyerek **"(...Bugün size kınama yok. Allah sizi bağışlasın. O, merhametlilerin en merhametlisidir."**¹ mealindeki ayeti okudu ve "Haydi gidin, hepiniz serbestsiniz" buyurdu.²

Rahmet peygamberi (sav.), kendisini bir kuyunun dibinde ölüme terk eden öz kardeşlerini bağışlayan asil peygamber Yusuf (as.) gibi kendisine ve müminlere yıllarca eziyet eden Mekkelilere af kapısını açtı. Peygamberimiz bu güzel tavrıyla tüm insanlığa; kötülüğe iyilikle karşılık vermenin; affedici olmanın nefreti sevgiye, savaşı barışa, düşmanlığı dostluğa dönüştüren bir panzehir olduğunu öğretti.

Değerli Müslümanlar!

'Affetmek' demek, silmek demektir. Kini silmek, intikamı silmek, düşmanlığı silmek, nefreti silmek demektir. Suç ve hataları bağışlamak – elbette – yaşanan olumsuzlukları tamamen telafi etmez; fakat öfke ve husumeti ortadan kaldırır. Kusur ve kabahatleri affetmek belki onları unutturmaz ama nefret ve intikamın izini silerek gelecekte yaşanması muhtemel acıları engeller.

Müminin bir başkasını bağışlaması, aslında bağışlamayı çok seven Yüce Allah'ın³ ahlakıyla ahlaklanmanın bir gereğidir. Nasıl ki Rabbimiz, merhametinin ve iyiliğinin tezahürü olarak kullarını bağışlıyorsa, kullar da Rablerinin bu ahlakından nasiplenmek için elinden geleni yapmalıdır. Dolayısıyla Allah'ın kendisini affetmesini isteyen kişinin, öncelikle başkalarının kusur ve hatalarını affedebilmiş olması gerekir. Yüce Rabbimiz şöyle buyurur: **"Bir iyiliği açıklar veya gizlerseniz yahut bir kötülüğü affederseniz şüphesiz Allah da fazlasıyla affedicidir (...)"**⁴ Bu ayete göre ilahi yasa bellidir: "Affeden, affedilir."

Değerli Kardeşlerim!

"Günah" anlamına gelen Arapça "vızr" kelimesi aynı zamanda "yük" demektir. Bu sebeple Allah, kulunun günahlarını affettiğinde aslında onun kalbinden günahı silerek yüreğindeki yükünü almış olur. İnsanları affetmek de tıpkı böyledir. Affetmek; bir yandan kalbimizi öfke, düşmanlık ve intikam duygularından temizler, bir yandan da bu kötü duyguların yüreğimizi kaplayan ağır yükünü hafifletir. Sıcak ve sağlıklı bir iletişim ortamını mümkün kılar. Peygamberimizin "(...) Allah, affeden bir kulunun ancak şerefini artırır (...)"⁵ ifadesiyle affetmek; aynı zamanda insanı güçlü, saygın ve şerefli kılar.

Ne kadar manidardır ki "bağışlamak" kelimesi dilimizde "affetmek" anlamına geldiği gibi, "karşılık gözetmeden vermek" anlamına da gelir. Bağışlamak; bir bakıma bağışta bulunmaktır. Affetmek suretiyle insan aslında gönül dünyasını kin, nefret ve düşmanlık duygularından arındırdığı için kendisine bağışta bulunmuş olur. Affeden kişi aynı zamanda suçluya karşı intikam peşinde koşmadığı için toplumsal huzursuzluğa sebebiyet vermez ve böylece topluma da adeta bağışta bulunmuş olur.

Bizlere hata ve kusurları affedeabilen engin bir gönül lütfeyle Allah'ım! Bizleri; **"Güzel olan hoşgörü yolunu tut."**⁶ ayetinin gereğini yerine getiren, bu sayede yürekler fethedip gönüller kazanan kullarından eyle Allah'ım! Başımıza gelen kötülöklere Müslümana yakışır şekilde en güzel davranışla karşılık verebilen peygamberi erdemi bizlere de lütfeyle Allah'ım! Müslümanlar olarak bizleri itidalden, sağduyudan ayırma Allah'ım! Barışın ve huzurun tüm dünyaya hakim olma duamızı yineliyoruz; duamıza icabet eyle Allah'ım!

DİTİB Hutbe Komisyonu

¹ Yusuf, 12/92.

² Beyhakî, es-Sünenü'l-kübrâ, IX, 195.

³ Tirmizî, Deavât, 84.

⁴ Nisa, 4/149.

⁵ Müslim, Birr, 69.

⁶ Hicr, 15/85.